Vlaams Parlement

1818 (2018-2019) – Nr. 2
ingediend op 12 maart 2019 (2018-2019)

Verslag

namens de Commissie voor Onderwijs
uitgebracht door Kathleen Krekels en Jo De Ro

over het ontwerp van decreet

tot bekrachtiging
van het besluit van de Vlaamse Regering
van 25 januari 2019 betreffende het tijdelijk project
'Leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs'

Samenstelling van de Commissie voor Onderwijs:

Voorzitter: Jan Durnez.

Vaste leden:
Vera Celis, Paul Cordy, Koen Daniëls, Ingeborg De Meulemeester, Kathleen Krekels, Kris Van Dijck;
Jos De Meyer, Jan Durnez, Jamila Hamddan Lachkar, Orry Van de Wauwer;
Franc Bogovic, Jo De Ro;
Caroline Gennez, Tine Soens;
Elisabeth Meuleman.

Plaatsvervangers:
Björn Anseeuw, Peter Persyn, Willy Segers, Miranda Van Eetvelde, Manuela Van Werde;
An Christiaens, Sabine de Bethune, Vera Jans, Katrien Schryvers;
Jean-Jacques De Gucht, Francesco Vanderjeugd;
Katia Segers, Steve Vandenberghe;
Elke Van den Brandt.

Documenten in het dossier:
1818 (2018-2019) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

INHOUD

1. Toelichting door minister Hilde Crevits 4
2. Algemene bespreking 5
3. Artikelsgewijze bespreking 6
4. Stemming over het geheel 6

Op 28 februari 2019 besprak de Commissie voor Onderwijs het ontwerp van decreet tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van 25 januari 2019 betreffende het tijdelijk project 'Leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs'.

1. Toelichting door minister Hilde Crevits

Minister Hilde Crevits memoreert dat het nieuwe concept 'leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs' al uitvoerig werd besproken tijdens de commissievergadering van 11 december 2018 naar aanleiding van vragen om uitleg. (*Hand.* Vl.Parl. 2018-19, nr. C54).

Met minister Ben Weyts werkte zij op basis van wetenschappelijk onderzoek het nieuwe concept uit. Het is de bedoeling om de busrittijden korter te maken en het vervoer meer aangepast aan de leerlingen. Het concept werd vastgelegd in de conceptnota 'Leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs'. Als belangrijke principes vermeldt de minister decentralisatie, multimodaal vervoer, lokale organisatie en uitbouw van buitenschoolse opvang. Daarbij onderstreept ze het belang van de lokale bepaling van het recht op leerlingenvervoer, waarbij getracht wordt alternatieven te ontwikkelen voor het criterium 'afstand tot de dichtste school' die rekening houden met de zorgnoden van de leerlingen.

Het pilootproject in Leuven en Roeselare-Ingelmunster-Izegem-Hooglede loopt ondertussen twee schooljaren. In het kader van het decreet van 9 december 2005 betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs werd in 2017 een expertenpanel aangesteld, dat belast werd met de taak om het eerste pilootproject te evalueren. Het evaluatieonderzoek zal gebeuren door het Mobilab van de Thomas More Hogeschool voor het kwalitatieve deel, en door de UHasselt (Universiteit Hasselt) voor het kwantitatieve deel. Het expertenpanel monitort de voortgang van het onderzoek.

Het evaluatieonderzoek zal leiden tot een rapport dat een antwoord geeft op de centrale vraag: hoe wordt het model in praktijk gebracht en ervaren? De doelstelling is tweeledig: bepalen wat het effect is van de uitwerking van de centrale principes van het nieuwe concept, en bepalen of een organieke implementatie haalbaar en wenselijk is. Het eindrapport zal een antwoord formuleren op de centrale vraag vanuit een verkeerskundig, onderwijskundig en organisatorisch oogpunt. Het wordt nog dit voorjaar, in maart of april, bezorgd. De minister is uiteraard bereid daarover met de commissie nog van gedachten te wisselen.

Het pilootproject werkt met de meest kwetsbare doelgroepen in het onderwijs, stipt de minister aan. Om die reden wordt niet over één nacht ijs gegaan en wil ze het nieuwe concept grondig uitwerken alvorens het Vlaanderenbreed uit te rollen. Het lopende project eindigt in juni 2019. Ondertussen ontwikkelden zich nieuwe uitdagingen, zoals de basisbereikbaarheid die door minister Ben Weyts wordt uitgewerkt. Daarom wordt voorgesteld het pilootproject te verlengen, waarbij in de regio Roeselare ook de scholen in de gemeenten Torhout en Moorslede op hun uitdrukkelijke vraag worden toegevoegd, en een derde pilootregio in een grootstedelijk gebied wordt aangeduid. De keuze voor de derde regio wordt gemaakt na overleg met de scholen en lokale besturen van de vervoerregio's Gent en Antwerpen.

De verlenging en uitbreiding van het pilootproject werd door de Vlaamse Regering op 25 januari 2019 definitief goedgekeurd en wordt nu via voorliggend ontwerp van bekrachtigingsdecreet aan het Vlaams Parlement voorgelegd. De Vlaanderenbrede uitrol wordt momenteel voorzien voor het schooljaar 2022-2023.

2. Algemene bespreking

Koen Daniëls waardeert de proefprojecten op zich, hun zoektocht naar een andere organisatie van het leerlingenvervoer die zowel aandacht heeft voor de rijtijd voor de kinderen, als voor busbegeleiders, ouders en scholen. Ook de uitbreiding met een derde regio acht het lid positief. Hij wil wel weten hoe scholen, busbegeleiders en ouders en/of leerlingen in de evaluatie worden betrokken door de stuurgroep.

De huidige regel, waarbij een leerling naar de meest nabije school gevoerd wordt die het type aanbiedt, garandeert noch de juiste ondersteuning noch de snelste bereikbaarheid. Wat het eerste betreft, wijst het lid erop dat ook binnen de types scholen uiteenlopende expertises hebben opgebouwd. Kan dat ook in de evaluatie opgenomen worden?

Caroline Gennez wijst erop dat, hoe belangrijk leerlingenvervoer in het buitengewoon onderwijs ook is, sinds het M-decreet (decreet betreffende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften) ook heel wat leerlingen met specifieke beperkingen school lopen in het gewoon onderwijs. Is een uitbreiding van vervoer op maat naar die scholen mogelijk? Verder vraagt ze aandacht voor de afstemming op de buitenschoolse opvang.

De fractie van *Jos De Meyer* vindt het goed dat concepten proefdraaien in een nieuw tijdelijk project in nog meer pilootgebieden. Het belang van de uitdaging vereist voldoende tijd, zodat nieuwe concepten vroegtijdig ingebed noch afgeschreven worden. Zorgvuldige evaluatie acht hij evident. Het lid waardeert dan ook dat er rekening mee zal worden gehouden bij de oriëntatie van het nog te bepalen proefproject. Mocht er nog tijd zijn tijdens de legislatuur, is het zinvol daarover nog een gesprek te hebben in de commissie.

Jo De Ro treedt, wat de keuze van de derde regio betreft, de Vlor (Vlaamse Onderwijsraad) bij dat de huidige projectregio's een bepaalde typologie hebben. Hij adviseert dan ook te opteren voor een stedelijk gebied en noemt Gent, Antwerpen en Brussel met zijn Rand. Rijtijden worden immers niet langer louter bepaald door de afstand.

Hilde Crevits bevestigt wat ze al in haar toelichting zei, namelijk dat de bijkomende regio Gent of Antwerpen wordt. Ze is het wel niet helemaal eens met de kwalificatie van de huidige projectregio's. Leuven is niet de meest filevrije streek.

Verder verzekert ze dat de door de Vlaamse Regering goedgekeurde conceptnota de uitbreiding bevat naar leerlingen met een beperking in het gewoon onderwijs. In de eerste fase wil men echter zorgen dat alvast het vervoer naar het buitengewoon onderwijs goed loopt. Niet alles kan in één keer. Ook de mogelijkheid van een extra rit na kwaliteitsvolle kinderopvang zit al in de modellen.

De minister verzekert eveneens dat de evaluatie gebaseerd is op gesprekken met leerlingen, ouders en leerkrachten, wat zij ook vanzelfsprekend acht.

De meest nabije school vond de minister altijd al een twijfelachtig criterium, omdat bijvoorbeeld de school in de eigen gemeente, die nauwer aansluit bij het sociale weefsel, net iets verder kan liggen dan een school in een buurgemeente. Met files wordt rekening gehouden, maar dan wel geobjectiveerd.

De verlenging en uitbreiding met een verstedelijkte regio is net bedoeld om overhaasting te vermijden. In elk geval is een nieuw concept nodig dat ook

rekening houdt met andere vervoerswijzen en met alternatieven als langere kinderopvang. Urenlang op de bus moeten zitten, is hoe dan ook niet ideaal. De minister belooft tot slot gestaag maar behoedzaam te werk te gaan.

3. Artikelsgewijze bespreking

Artikelen 1 en 2

De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen.

4. Stemming over het geheel

Het ontwerp van decreet tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van 25 januari 2019 betreffende het tijdelijk project 'Leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs' wordt aangenomen met 12 stemmen.

Jan DURNEZ,
voorzitter

Kathleen KREKELS
Jo DE RO,
verslaggevers